

Til kapitel 1 (Dødens konstatering)

Til § 1

Bestemmelsen indeholder lovens regler om døds-kriterier. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.

Efter bestemmelsen kan dødens indtræden konstateres enten efter det gældende hjertedøds-kriterium eller efter hjernedøds-kriteriet. Efter lovforslaget består der således ikke nogen pligt til – selv om det skulle vise sig muligt – at konstatere dødens indtræden efter et hjernedøds-kriterium og til i givet fald at iværksætte de undersøgelser, der er nødvendige for at kunne foretage denne konstatering. Bestemmelsen pålægger heller ikke lægerne en pligt til på en hjernedød person at undlade kunstigt at opretholde hjertets pumpefunktion ved brug af respirator. Disse spørgsmål må afgøres efter de almindelige lægelige regler, og den nævnte brug af respirator kan således finde sted ved hjernedøde gravide kvinder (fødslen er i gang eller nært forestående) og i tilfælde, hvor særlige hensyn til de pårørende kan begrunde dette i et kortere tidsrum.

Det er i øvrigt efter Justitsministeriets opfattelse ikke muligt eller ønskeligt at fastsætte en bestemt tidsgrænse for, hvor længe en hjernedød person skal kunne forblive i respirator med henblik på transplantation. I overensstemmelse med den lægelige praksis, der har udviklet sig på nyretransplan-tationsområdet, forudsættes det imidlertid, at den kunstige opretholdelse af åndedræt og hjernevirk-somhed kun må ske, såfremt der findes en bestemt patient, der hurtigst muligt kan få det nye organ indsat.

Vedrørende § 1 må det i øvrigt fremhæves, at i de dele af lovgivningen, hvor dødstidspunktet til-lægges retsvirkning (arvelovgivningen, forsikrings-lovgivningen, sociallovgivningen m.v.), vil døds-tidspunktet skulle fastsættes til det tidspunkt, hvor dødens indtræden er konstateret efter § 1, nr. 1 eller 2.

Til § 2

Bestemmelsen indeholder en bemyndigelse til Sundhedsstyrelsen til at fastsætte bestemmelser om de undersøgelser, der skal foretages for at konsta-tere dødens indtræden efter hjernedøds-kriteriet. Det cirkulære, som Sundhedsstyrelsen vil udstede i medfør af § 2, er medtaget som bilag 2. Cirkulæret er udarbejdet i overensstemmelse med den udred-ning fra professor John Riishede, som er optaget som bilag 3 til redegørelsen fra arbejdsgruppen

vedrørende døds-kriteriet. Dette bilag er derfor medtaget som bilag 3 til lovforslaget.

Det fremgår af bilag 2, at det i cirkulæret fast-sættes, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at uopretteligt ophør af al hjernefunktion kan kon-stateres ved en klinisk undersøgelse alene, og hvil-ke undersøgelser der i den forbindelse skal foreta-ges af, om hjernestammen fungerer, og om ånde-drætscentret kan bringes i funktion. Endvidere fastsættes, at der i andre tilfælde skal foretages røntgenfotografering af ophørt blodgennemstrøm-ning i hjernen eller lignende undersøgelse som dokumentation for hjernedødens indtræden. I øv-rigt fastsættes, at konstateringen skal foretages under medvirken af to læger, hvoraf den ene skal være den læge, der har behandlet patienten i den sidste fase af sygdommen, og at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages nøjagtige optegnelser i pati-entjournalen over den fulgte procedure.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger pkt. 2 c, vil cirkulæret kun kunne ændres på grundlag af en ændring af selve loven.

Til kapitel 2 (Ligsyn m.v.)

Bestemmelserne i kapitel 2 svarer med enkelte redaktionelle og systematiske ændringer til de gæl-dende regler i ligsynslovens §§ 1–5 og § 9 om lig-syn, dødsattest og omsorg for lig.

I overensstemmelse med de hidtidige regler kan ligsyn først foretages, når visse bestemte dødstegn kan iagttages. Ligsyn er en betingelse for udstedel-se af dødsattest, for at føre liget til kapel og for begravelse.

De nævnte dødstegn skal som hidtil bestå i en-ten dødsstivhed, døds- eller ligpletter eller forråd-nelse. Disse 3 dødstegn indtræder noget senere (regnet i timer), efter at døden kan konstateres efter de egentlige døds-kriterier (lovforslagets § 1).

Dette er således baggrunden for, at disse døds-tegn ofte betegnes som de sekundære dødstegn i modsætning til døds-kriterierne, der er de første sikre og uomtvistelige tegn på dødens indtræden.

De nærmere regler for fremgangsmåden ved ligsyn er fastsat i et cirkulære fra Sundhedsstyre-len. Om baggrunden for reglerne om ligsyn m.v. henvises i øvrigt til ligsynsbetænkningen side 6 ff og side 21.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til ligsynsloven § 2, stk. 1–4.